

już w Czesie kandydat komitetu centralnego ogłoszony. Odtąd będzie wolny wybór, wolnych obywateli z mniejszych posiadłości!

Sejmik relacyjny.

Przemyski d. 6. czerwca.

W dalszym ciągu sprawozdania przechodzi p. Kozłowski do sprawy tariff kolejowych, których istnienie wykazywał zawsze jako szkodliwe. W r. 1880 na posiedzeniu Koła żądał postanowienia rezolucji wzywającej rząd o zrównanie tariff dla produktów krajowych z zagranicznymi, i wiało takową w Izbie posłów.

Delegat był sprawozdawcą komisji dla ustawy o kolejach wycieczkowych — i sprawę tę przetrwał w stosunkowo bardzo krótkim czasie. Na podstawie tej ustawy jest kolejarz Jarosław Sokół, a w najbliższym czasie będzie od Rzeszowa ku Sandomierzowi. Gdy termin ustawy wyszedł, delegat wybrał ponownie sprawozdawcą komisji dla projektu rządowego nowej ustawy, przemieniając projekt ten na podstawie wskazówek zawartych w memoriale Wydziału krajowego, i uzyskał zgodzenie się nań radą.

Następnie omawia delegat sprawę przeniesienia zarządków kolei do kraju i decentralizacji kolei, cytując chronologicznie przemówienia swoje bądź w Kole bądź w Izbie, w duchu życzeń kraju. Delegat jest zdania, że wszystkie ce było możliwem do zrobienia w tej sprawie, Kto zrobiło — oddaje też sprawiedliwość konstytucji, że w ministerstwie wojny i obrony krajowej wpływy obce wzięły górę, i dlatego proponowano układy nie przyszły do skutku. Mowa jest zdania, że państwo przyjdzie jednak wkrótce do przekonania, że na podstawie planów organizacji kolei jakie są obecnie w projekcie, nie będzie mogło prowadzić administracji wszystkich sieci kolejowych, a zresztą przyjdzie chwila, kiedy rząd będzie nas znowu potrzebował, i wtedy na nasze słuszne żądania przystać będzie musiał.

Co do kolei Północnej, mowa jeszcze jako referent kolei Transwersalnej oświadczył się za upaństwowieniem kolei Północnej.

Przebiega następnie delegat cały szereg spraw drobnych i tak: Popierał wniosek ks. Liechtensteina w sprawie reformy wychowania w szkołach, dalej propozycję ks. Sapiehy, aby Koło za wspólnym porozumieniem z partją konserwatywną Izby panów akcję parlamentarną prowadziło, tudzież aby z polskimi członkami Izby panów w ciągłym zostawało kontakcie; popierał wysłanie deputacji w sprawie równouprawnienia języka polskiego na Śląsku itd. Wykazawszy w których komisjach był czynny (podatkowa, kontrola długu państwa, kolejowa, akcyjna) zakończył wyznaczenie zasady, że aby surowe sądownictwo czynności posłów znajdujących się w Wiedniu, niezaszłoby trudności nie do pokonania, nie może zachęcając wypłynąć na młodszą generację, która dzieje z zapamiętaniem i do brą wiarę bierze się do prac obywatelskich.

Następnie zabrał głos hr. Wład. Koziebrodzki i w dłuższym przemówieniu interpelował p. Kozłowskiego szczególnie w sprawach kolejowych. Głównie zaś zarzucał delegatowi brak częstego zetknięcia się z wyborcami. Toż samo twierdził mowa o całej delegacji, której system milczenia sprządał pewną apatię i zniechęcenie w kraju, który nie o delegacji nie wie. Mowa twierdzi, że kraj nie przetrwał kwestii decentralizacji kolei na polu politycznym — owszem namiestnik ówczesny hr. Potocki, określił ją właściwie, mówiąc do deputacji lwowskiej, iż to jest „kwestia chleba“.

Co do sprawy ugody indemnizacyjnej, mowa wyraził się, iż kraj nie pragnie koniecznie tak gwałtownie jej zakończenia. Niezależnie od tego nie jest tak wielkim niezgodziem dla kraju, zwłaszcza gdy ugoda najnowszą była daleko niekorzystniejsza od ugody proponowanej za Giskry w r. 1868.

W szeregu interpelacji zarzucał mowa głównie, że nie stało się zadość życzeniom kraju i w sejmie wypowiadającym o zaprowadzenie języka polskiego w zarządkach kolei, o przeniesienie zarządków do kraju i t. d.

P. Kozłowski w odpowiedzi swej powołał się na to, co w sprawozdaniu wyłuszczył, mianowicie, że wszystko co było w mocy Koła, Kto uczyniło — miało jednak do walczenia z niewymiernymi trudnościami. Mowa podniósł zwłaczność, że nie ma nikogo, który tak gorliwie i skrupulatnie chodził za schwałam sejm i Koła jak prezes Koła, p. Grochowski, a jednak nie wszystko mu się udaje. Nie ma on dość energii, aby u rządu lub innych stronniectw coś wymusić — ale to trudno.

P. Koziebrodzki zastrzegł się, że imienia p. Grochowskiego do dyskusji nie wciągał, lecz mówił o całej delegacji.

Przemówił następnie ks. Adam Sapieha. Podniósł, że chcąc sądzić, potrzeba jasno ocenić sytuację polityczną. Faktem jest, że tak w sejmie jak w Kole nie rządzą większość, ale są kliki, które nas prowadzą, które, aby utrzymać większość, rzecz przeprowadzą, albo też tak pokierują, że i nie przeprowadzą, a mimo to nie naraża się na zarzut, że się przeciw większości działało. To jest polityka naszych wielkich mężów stanu. Do tych, którzy rzeczy w ten sposób kierowali — delegat Kozłowski nie należał. Jego specjalnością były sprawy kolejowe, i w tych jak mógł, a zawsze gorliwie pełnił swoje zadanie. Co do kolei Transwersalnej, powiada ks. Sapieha — najlepiej o niej nie mówić, bo cała sprawa, wyrównana na kwestię polityczną — z dodatkiem przeszło miliona gotówki z kieszeni kraju — jest tylko obrzydliwym jego kompromitacją, a więc Schwamm drüber! Przy tej sposobności zastrzegł się mowa, że przeprowadzenie nowelli szkolnej w Izbie panów nie jest jego zastawą, ale zastawą Koła, które w tej jedynej sprawie zdecydowało się na stanowisko przewyżniające. Podnosząc sprawę w Izbie panów, wiedziałem — powiada mowa — jakie jest stanowisko Koła, i tu leży zastawą, że rzecz się utrzymała.

Gdy nikt więcej głosu nie żądał, postawił hr. Zamowski wniosek o udzielenie delegatowi Kozłowskiemu wotum zaufania — co zgromadzenie uchwaliło. Na żądanie kilku członków zgromadzenia skonałował ks. biskup Stupnicki, że uchwała zapadła jednomyślnie.

Proces anarchistów.

Wiedeń d. 9. czerwca.

(Oryginalne sprawozdanie telegraficzne.)

Akt oskarżenia.

Dnia przed sądem wyjątkowym rozpoczęła się rozprawa, która dwa dni potrwa, przeciw

anarchiście Hermanowi Stellmacherowi, mordcy agenta policyjnego Blocha w Florydorsdorfie pod Wiedniem, podejrzanego nadto o morderstwo rozbójnicze, popełnione na bankierze Eisercie i jego dwóch nieletnich synach przy Mariahilferstrasse. Stellmacher, którego robotnik zaraz po spełnieniu morderstwa na Blocha schwytał i oddał w ręce policji, nie chciał przez długi czas podać ani swego nazwiska ani też miejsca pochodzenia, tak, iż w sądownictwie śledztwo figurował on jako „nieznajomy morderca“, co całej krwawej sprawie nadawało cechę tego groźniejszego mistycyzmu. Dopiero w kilka tygodni później do wiedział się sąd całkiem przypadkowo o jego prawdziwym nazwisku. Odkrycie policji, iż „nieznajomy morderca“ jest zarazem krwawym sprawcą mordu i rabunku w kantorze bankierskim przy Mariahilferstrasse, nadało sprawie tej jak najbardziej sensacyjny rozgłos. To też nie dziwi, że cały proces budzi dziś w jak najszerszych kołach, a nawet i za granicą, najwyższy interes, urosły do rozmiarów anarchistycznej cause celebre, pełnej grozy, okrucieństwa i zarazem najwstrętniejszej, że się tak wyrazimy, demonicznej i fanatyzmu politycznego. Na śmiało twierdzić można, iż obłąd anarchistyczny nigdy i nigdzie nie jeszcze potworniej, szkaradziej i odradliwiej nie objawił, jak w krwawych czynach Stellmachera.

Przewodniczącym rozprawy sądowej jest radca Holzinger, oskarżenie wnosi prokurator dr. Pelser, obronę prowadzi adwokat dr. Wolf-Eppinger. Rozprawa odbywa się w połowie przy drzwiach zamkniętych, ponieważ do sali mają tylko osoby używające szczególnej protekcji przystęp.

Akt oskarżenia brzmi:

C. k. prokuratorja we Wiedniu wnosi przeciw Hermanowi Stellmacherowi, na pruskim Śląsku w Grodkowie (Grottkau) urodzonemu, liczącemu lat 30, bezwynajmowcowi, żonatomu, ojcu dwójki dzieci, z profesji szewcowi, ostatniemi czasami w Zurychu w Szwajcarii zamieszkałemu, oskarżenie:

I. Herman Stellmacher spełnił na dniu 10. stycznia 1884. wieczorem pomiędzy 6. godziną w kantorze bankierskim przy Mariahilferstrasse nr. 55 we Wiedniu, wspólnie z innymi, zamach na osobie właściciela kantoru Henryka Eiserta, jakoteż na jego dwóch synach Rudolfa i Henryka i na osobie nauczycielki języka francuskiego Karolinie Berger, w zamiarze zabicia ich i obrabowania, mianowicie przez uderzenie ich siekierą w głowę tak, iż z tego powodu śmierć Rudolfa Eiserta natychmiast, zaś śmierć Henryka Eiserta oja na dniu 22. stycznia, Henryka Eiserta syna na dniu 26. stycznia nastąpiła; Karolina Berger wreszcie ciężko zraniona została. Po dokonaniu zamachu zrabował też Herman Stellmacher w spółce z swoimi towarzyszami 3.755 zł. w gotówce i około 4.000 zł. w papierach wartościowych;

II. Herman Stellmacher zamordował na dniu 25. stycznia 1884. pomiędzy 8. a 9. godziną z rana c. k. agenta policyjnego Blocha Ferdynanda w Florydorsdorfie, przez skierowanie na niego strzałów rewolwerowych;

III. Herman Stellmacher dał dwa wystrzały na robotnika Wojciecha Meloun, który go po zamordowaniu Blocha usiłował schwycić, w zamiarze zabicia go, przez co wymieniony Meloun odniósł rany;

IV. Herman Stellmacher skradł zabitemu Blochowi srebrny zegarek z łańcuszkiem wartości 8 zł. 75 ct.

V. Herman Stellmacher zameldował się fałszywie pod nazwiskiem Antoniego Krala, czeladnika krawieckiego z Zbudowa w Czechach; przez co Herman Stellmacher popełnił ad I. zbrodnie w części dokonane go, w części zaś zamierzonego morderstwa rozbójniczego; ad II. zbrodnie prostego morderstwa; ad III. zbrodnie zamierzonego prostego morderstwa; ad IV. przestępstwo zbrodziejstwa i ad V. przestępstwo fałszywego meldunku.

P o w o d y.

Na dniu 25. stycznia br. z rana około godz. 8mej udał się c. k. agent policyjny Ferdynand Bloch w służbowych interesach do komisariatu policyjnego w Florydorsdorfie. Na drodze wiodącej przez łęgi czatował na niego w ukryciu za krzakami pewien człowiek, który go zawałał po imieniu. Bloch oglądając się w tej chwili ów czatujący człowiek stojący w bezpośredniej bliskości od niego, wystrzelił kilkakrotnie raz po raz, w skutek czego Bloch otrzymał siedem porażeń wystrzałowych, na miejscu z powodu absolutnie śmiertelnej rany w głowie natychmiast wyzionął ducha.

Pomimo, iż tymczasem świadkowie naoczni zdarzenia zaczęli się zbliżać, rzucił się zabójca na swoją ofiarę i skradł jej rewolwer i srebrny zegarek, poczem uszedł. Kilka osób biegnąc za zabójcą, który zwrócił swe kroki ku staremu kołtu Dunaju, i ażeby gołujących za sobą utrzymać w pewnym oddaleniu, obracał się często grożąc rewolwerem. Przy jamie piaskowej, gdzie było kilku robotników zajętych, obaczyli ci ostatni zabójcę i jeden z nich trafił go kamieniem w nogę, poczem zabójca dał dwa strzały z rewolweru, które ugodziły najbliższego niego stającego robotnika Wojciecha Melouna. Teraz rzucił się kilku robotników na zabójcę, rzucając nim o ziemię po przełamaniu silnego oporu z jego strony. Na drodze do komisariatu policyjnego w Florydorsdorfie rzucił schwytaną kasę blaszaną ważącą 1/2 kilo, którą miał ukrytą w wewnętrznej kieszeni surduta, a która sapała na nią była dynamitem i kulami ołowianymi. Eksplozja jednak nie nastąpiła, ponieważ iglice zapalające, których zabójca 11 miał przy sobie, nie były powkładane w sztery otwory kasety. Zabójca miał przy sobie trzy rewolwery, woreczek z amunicją, jeden sztytlet i dwie buteleczki z płynem szkodzącym do przyklejania fałszywej brody. Zaraz przy pierwszym przesłuchaniu odmówił wszelkich objaśnień co do swej osoby, mianowicie imienia i pochodzenia, przyznając zarazem, iż z namiętności zabił Blocha, a to dlatego, ponieważ tenże przez swoje denuncjacje uczynił dużo robotników nieszczęśliwymi. Zabicie jego przedsięwziął przeto w interesie swego stronnictwa.

Na dniu 1. lutego b. r. doniosła królewska policja w Dreźnie, iż z fotografii zabójcy poznano byłego podoficera Hermana Stellmachera, a w cztery dni później przysłał sam zabójcę, iż jest identycznym z owym Stellmacherem.

Poszukiwania przedsięwzięte w Szwajcarii okazały, iż Stellmacher od kilku lat był czynnym członkiem stronnictwa anarchistycznego i w r. 1882 zawiązywał administracją i redakcją czasopisma *Die Freiheit* (Wolność) w Szwajcarii.

Pomimo wszelkiego swego fanatyzmu dla sprawy stronnictwa

ofiarował austriackiemu posłowi w Szwajcarii baronowi Ottenfelsowi i policji w Mühlhausen swe usługi, kiedy się z wydawcą czasopisma *Die Freiheit* z powodu pewnego żądania pieniężnego poróżnił, proponując za dobrem wynagrodzeniem dostarczać konfidencyjnych doniesień, przez co okazał gotowość popełnienia zdrady na swoim stronnictwie.

2. Herman Stellmacher opuścił Zurych na dniu 6. stycznia b. r., nie chce jednak powiedzieć, gdzie do 13. stycznia bawił. Tego dnia wieczorem wynajął on w domu nr. 1. przy Verengasse w drugiej dzielnicy Wiednia pokój pod nazwiskiem Antoniego Krala a na dniu 25. stycznia a więc już po uwiezieniu Stellmachera, dał o godzinie 11. przed południem pewien nieznany człowiek zlecenie posługaczowi wręczając mu kartkę rzekomo przez Krala napisaną, żeby z pomieszczenia przyniósł kufer, w którym, wedle własnego zeznania Stellmachera, znajdowały się dwie kasety napełnione dynamitem i kulami ołowianymi, jakoteż duża bomba, zawierająca w sobie materię eksplozującą, która to bomba jest identyczną z ową, jaką na dniu 28. lutego znaleziono w pomieszczeniu uwiezionego Kammerera.

Zbrodziejstwa na zamordowanym Blochu dokonali Stellmacher widocznie z zamiarem, ażeby czyn jego przedstawiał się jako zwyczajne morderstwo rozbójnicze, a nie jako akt zemsty anarchistów.

Co do strzałów na Melouna twierdzi Stellmacher, iż on go dlatego, że Meloun jest robotnikiem, zabił nie chciał. Jednakże zamach ten musi być także jako zamierzone zabójstwo uważany, ponieważ można przypuszczać, iż on dla wywołania paniki usiłował go zabić, ażeby mógł tam łatwiej uciec i siebie ocalić.

Herman Stellmacher jest także bardzo po dejrzany, iż przy morderstwie rozbójniczym dokonaniu na Eisercie, bezpośredni brał udział. Na dniu 10. stycznia popełniono tak okropne zabójstwo i to z takim zachwalestwem na jednej z najbardziej ożywionych ulic Wiednia, iż z tego powodu ogarnęła całą ludność formalna panika.

Do kantoru bankierskiego przy Mariahilferstrasse Nr. 55 przyszedł o godzinie wpół do 6tej wieczorem dwóch mężczyzn, z których jeden — słuszej — zażądał od Eiserta znajdującego się w kantorze „wymiany rubli“. Kiedy Eisert się odwrócił, zasypiano mu oczy piaskiem i równocześnie zadano mu cięcia siekierą w głowę. Nieszczęśliwa ofiara zbroczona krwią wybiegła wołając o pomoc przez przytłaczający masy pokój na podwórku. Mordercy podążyli za Eisertem i tu go tak razem siekierą dobili, iż nieszczęśliwy ten człowiek leżał w strumieniu krwi na wpół żywy, na wpół umarty, poczem na dniu 22. stycznia umarł.

W całym przytłaczającym pokoju znajdowali się obydwa nieletni synowie Eiserta, Rudolf i Henryk, w towarzystwie swej nauczycielki francuskiej Karolinie Berger. Rudolf zabił oprawcy na miejscu cięciami siekierą, Henryk zmarł wskutek odniesionych ran na dniu 26. stycznia. Karolina Berger zaś, lubo ciężko zraniona, wyzdrowiała. Zbrojcy zrabowali następnie w gotówce 3600 zł., mianowicie 200 sztuk po 1 zł., 10 sztuk po 10 zł., 16 po 50 zł. i 16 po 100 zł., jakoteż i papiery wartościowe w kwocie 4000 zł.

Z początku uważano Józefa Pongratza i Jana Dürschnera za morderców. Ostatniego agnoskowali nawet Eisert ojciec i syn. Jednakże dowieść okoliczności przemawiały przeciwko temu. Po pierwsze wydarto z nadzwyczajną raźnością ostatnie kartki z książki głównej, w celu wprowadzenia w błąd władz i uniemożliwienia skonstatowania, jakie i ile papierów zrabowano; takiej raźności. Pongratzowi i Dürschnerowi przypisywać nie można. Powtórnie nie znaleziono u nich większej gotówki, ani też sprostozębno, żeby robili większe wydatki. Podejrzanie skierowało się ostatecznie przeciw Hermanowi Stellmacherowi i Antoniemu Kammererowi, który to ostatni podlega jurysdykcji wojskowej, a nadto podejrzany jest o morderstwo popełnione 1. grudnia 1883 na osobie koncepcysty policyjnego Hubluka. Kammerer udał się z powodu otrzymanego z Szwajcarii listu, z Morawskiej Ostrawy, gdzie podówczas przebywał, do Wiednia pozostawiając tamże 3 guldenty 60 centów długu. We Wiedniu obcował z Stellmacherem, a nareszcie znaleziono w jego posiadaniu bombę pochodzącą od Stellmachera. Na dniu 11. stycznia (dzień po zamordowaniu Eiserta), kupił sobie Kammerer suknie za 20 zł., w połowie stycznia odbył podróż do Szwajcarii i napowrót, a w końcu polecił do Pesztu. Z zeznań nycyńskich w Peszcie przez Józefa Juliusza Frieda, Salomona Blau i Armina Frager, redaktora anarchistycznego dziennika *der Radikale*, pokazuje się, iż z sprzedaży papierów zrabowanych u Eiserta rodziny, uwiezionych robotników wspierano i przez laty opędzano koszta wydawnictwa czasopism *der Radikale* i *Zukunft*. Również skonstatowano, że Kammerer wymienione papiery, pomiędzy temi 25 akcyj browaru w Liebing, na dniu 15. stycznia z Wiednia do Pesztu zawiózł. Po uwiezieniu Kammerera znaleziono nadto w jego mieszkaniu pecherz na pełniony piaskiem i kapeluszą tak zwany „Künstlerhut“, Eisertowi zasypiano piaskiem oczy, a nadto zeznał on, iż jeden z morderców miał na głowie taki kapelus.

Herman Stellmacher nie chce powiedzieć, gdzie od 6. do 13. stycznia przebywał. Zamach miał miejsce na dniu 10. stycznia. Mówi on, iż z Zurychu wziął 300 franków, które zamieścił na austriackie banknoty, ale nie podaje gdzie ta zamiana nastąpiła. Stellmacher na d. 21. stycznia kupując sobie sukienkę półbutki za 9 zł. dał 3 zł. za datku, przy czem zmienił banknot 50 zł. U Eiserta zrabowano 50 sztuk takich banknotów.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłożu iglicę palną (Zündstift) szczególnej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kaset dynamitowej. Takich kaset, posiadał Stellmacher 4 takich iglic przynależało, iglic zaś zamiast 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy więc brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczym, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłożu iglicę palną (Zündstift) szczególnej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kaset dynamitowej. Takich kaset, posiadał Stellmacher 4 takich iglic przynależało, iglic zaś zamiast 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy więc brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczym, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Czwarty zjazd

lekarzy i przyrodników polskich w Poznaniu.

Z poprzednich dni Zjazdu podajemy tu jeszcze niektóre szczegóły.

Na usilne zaproszenie burmistrza miasta Lwowa p. Dąbrowskiego uchwalamy, że przyszły zjazd odbędzie się za lat trzy we Lwowie, skutkiem czego postanowiono dopiero VI. zjazd lekarzy i przyrodników odbyć w Warszawie.

Poczem p. dr. Kusztela odczytał wniosek przez sekcję gospodarczą w Zabikowie uchwalony, aby odnieść się do Towarzystwa przyjaciół nauk, czy takowe nie zechce zająć się ustanowieniem stacji meteorologicznych w różnych miejscowościach Ziemi polskich.

Wniosek ten przekazano do załatwienia a mianowicie porozumienia się z Towarzystwem przyjaciół nauk wydziałowi gospodarczemu. Gdy więcej wniosków nie podano, zabrał głos prof. Chodowski i w imieniu Cechów podziękował za serdeczne ich przyjęcie i wygłosił serdeczne pozegnanie.

Poczem prezes dr. Majer zabrał głos a zaznaczywszy, że Zjazd udał się dobrze, że z pracy jego z pewnością wynikną dobre skutki dla postępu nauki — skutki, których na razie ocenić nie można, zakończył pozegnanie wszystkich uczestników Zjazdu w Poznaniu.

Po ogólnem zebraniu zasiadli uczestnicy w hotelu Francuzkim do uczty pożegnalnej. Pierwszy toast na cześć sądziwego prezesa Akademii umiejętności wzniosł p. Kazimierz Jarochowski.

W przemówieniu swem zwrócił mowa uwagę na postęp, jaki społeczeństwo polskie ostatniemi laty czyniło w dziedzinie sztuki i nauki, wnetując tam niejako straty i ubytki poniesione w innej dziedzinie.

W każdej zaś dziedzinie wiedzy i nauki ludzkiej starała się krakowska Akademia umiejętności dotrzymać równego kroku.

Nierozłącznym zaś od samej tej naukowej instytucji są osoba i imię obecnego jej pośród nas prezesa dr. Józefa Majera.

Przemowę swą do jublata zakończył mowa następującymi mniej więcej słowy:

„Przypominasz sobie, przeznaczył prezesie, owa smutną chwilę, ów ponury październik roku 1831, kiedy znalazł się poza granicami widowni, na której przebrzmiała ówczesna pamiętna walka, przeprowadzając się przez Poznańskie w rodzinne two strony do rodzinnego twego Krakowa.“

Nie było ci natenczas danem, jak to za mierzaliśmy, odwiedzić Przemysławowego grodu, rozpatrzeć się i rozgościć w murach Wielkopolskiej stolicy.

Dziwnem przeznaczeniem spełniał ówczesny twój zamiar w pół wieku z górą później — w chwili obecnej.

Przed tym półwiekiem byłoby dziadów i ojców nasi w młodzieńcu witali z bólem w sercu i gościli tylko rozbitka ojczyjstą nawi. My szczęśliwsi — poniekąd od nich, witamy w Tobie dzisiaj, kiedyś syt lat i chwały, jednego z najznakomitszych mistrzów odbudowy zdrętanego narodowego gmachu w dziedzinie narodowej myśli, narodowej umysłowej pracy i narodowej nauki. Cześć Akademii umiejętności krakowskiej, cześć jej obecnemu pośród nas przewodnikowi! Niech nam żyje Józef Majer!“

Po ucieiszeniu się okłasków, jakie powyższa przemowa wywołała, odpowiedział prezes Majer z podziękowaniem zgromadzeniu w wyrazach charakterystycznych i wymownych jego skromności.

Wspomniał w swem przemówieniu, że zasłużonym można nazwać chyba tego tylko, kto idzie w dodatkiem kierunku po za swój obowiązek, kiedy on tymczasem spełniał tylko to, co mu nakładają obowiązki. Jeżeli zaś w zawodzie swoim publicznym i naukowym zdołał stanąć na stanowisku, jakie zajmuje, przypisać to chyba należy okolicznościom szczęśliwym, które po długotrwałych burzach i chmurnych przeprawach zaświeciły wreszcie promiennie rodzinemu jego miastu i krajowi.

Dziękując wreszcie za toast, wniesiony na cześć Akademii krakowskiej, wniósł mowa toast na cześć i powodzenie Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, i jego chorobą obecnie złożonego prezesa Koźmiana.

Dalej na cześć wydziału gospodarczego wniósł toast p. Syroczyński, oświadczając, że wszyscy uczestnicy dziękują Wydziałowi za tak świetne urządzenie Zjazdu i nie tylko sercem, ale i w czynie okazać wdzięczność.

P. Piotr Chmielowski w imieniu uczestników z Warszawy wniósł toast na cześć Wydziału gospodarczego.

Po ucieiszeniu wszyscy uczestnicy teatru, gdzie odebrano na cześć ich komedję K. Zaleskiego: „Góra nasi“. Oklaskiwano szczególnie te miejsca sztuki, gdzie mowa jest o obowiązkach, ciężących na narodzie. Na drugi dzień odbyli uczestnicy Zjazdu w liczbie około trzydziestu wycieczkę do Gniezna, Inowrocławia i Kruszwicy.

Na peronie dworca kolejowego gnieźnieńskiego oczekiwali podróżnych wielu tamtejszych obywateli, a muzyka zagrała melodję hymnu: „Kiedy ranne wstają zorze“ i „Kde domov mój“. Po zwiedzeniu katedry miejscowej wyruszyli przyrodnicy w dalszą podróż do Inowrocławia. Tu czekało blisko 80 ekwipaży, których do starczyło kuwaskie obywatelskie, i zawiozło uczestników do kopalni soli a po zwiedzeniu jej do Kruszwicy, gdzie oglądali starodawną katedrę i Myszak wieżę.

Statek parowy należący do cukrowni kruszwickiej przewiózł uczestników na wyspę gołpińską, gdzie pod rozbitkami namiotami zasiadli do uczty; okoloni ludem kuwajskim, okazującym przybyciem swoim miłość dla gości, którzy gniazdo i kolebkę Polski z różnych stron ojczyzny naszej nawiedzili.

Po spełnieniu licznych toastów skończyła się o godzinie 8mej nocna ta a charakterem nie podaważnym, podniosłym a prawdziwie rodzinnym.

Powracających uczestników zagnała znowu na dworzec gnieźnieński muzyka, a miasto całe zajaśniało tysiącami światł.

Zachowanie się policji poznańskiej, podczas trwania Zjazdu zastępowały w wszelkie uznanie. Postęgiwała się językiem polskim i była, jak należy, uprzejma.

Kronika miejscowa i zaniejscowa.

Dnia 9 Czerwca

* **Reportaż teatralny.** Dziś w poniedziałek o 9. osernow, przedstawioną będzie „Śmiech“, komedia w 4 aktach Michała Bałuckiego. W roli Radoszowskiego wystąpi p. Siemaszko, artysta teatru krakowskiego, zaangażowany dla lwowskiego teatru. W innych rolach wystąpią panie Kwiecińska, Aspergerowa, Gostyńska; pp. Wojdłowiec, Skalski, Lubie, Ruszkowski.

Jutro we wtorek d. 10. czerwca po raz jedenasty „Opowieści Hoffmanna“ (*Les Contes d'Hoff-*

mann), opera fantastyczna w 4 aktach J. Offenbacha.

We środę d. 11. czerwca na dochód Lwowa Kwiecińskiego po raz pierwszy: „Adwokat bez klientów“, frazka w 3 aktach, przez pp. Adolfa Abrahamowicza i Lucjana Kwiecińskiego.

* **Zestawu.** W nadchodzącą sobotę ma się odbyć benefit pani Anny Boeckaj, która na tę uroczystość złożyła holdu talentowanej artystce „w grzmiących oklaskach i brzęczącej monocy“ wybrała bardzo stosowną, a jedną z najlepszych ról swoich, „Księżatkę“. Pani Boeckaj jest istotnie u nas bardzo miłym księżatkim operetki — i spodziewać się należy, że akt holdu, o którym wyżsi wspomniano, w szczegółach i całości wypadnie tak, jak sympatyczna artystka życzy sobie tego tylko może. Sama operetka „Księżatko“, ciesząc się u nas trwałem powodzeniem, wznowioną zostanie z nową po części obsadą.

* **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się jutro we wtorek dnia 10 i 11 w środę 11. czerwca 1884. każdym razem o godzinie 6. wieczorem.

Na porządku dziennym między innemi: Wniosek względem ustanowienia stałej komisji przemysłowej. — Projekt przekształcenia części Poltawy w ulicę Akademickiej. — Wniosek względem pomnożenia etatu urzędników technicznych. — Projekt organizacji miejskiej Izby obrachunkowej. — Nauczyciele szkół ludowych o pomnożeniu posad etatowych i stabilizowaniu posad niestających. — Projekt parcelacji i sprzedaży piasn Halickiego, zajętego przez targi. — Wniosek co do rozpatrzenia się w sposobie przełoczenia głównej alei w ogrodzie Miejskim.

Porządek dzienny posiedzenia dnia 11. czerwca b. r. Wnioski w sprawie organizacji wyjątkowej szkoły żeńskiej we Lwowie.

* **Festyn Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“** wypadł świetnie. Na Górze zamkowej zgromadziła się liczna publiczność, aby korzystać z prześlicznej pogody, żąć przyjemnej przechadzki po parku i wesprzeć opłatą wstępu do zamkowego ronda, piękny cel budowy sali gimnastycznej. Soliści pań, sprzedających losy loterii fantowej, obiegane były przez tłumy, poddające się chętnie strzyż, dokonując małym rzekami.

* **Wycieczka.** We czwartek d. 12. bm. urządził stowarzyszenie młodzieży handlowej wycieczkę do lasu na Pasiekach, w prawo od rogatki Łyczakowskiej. Wycieczki te stowarzyszenia cieszą się ustatkiem od wielu lat sławą, nie wzięły przeto i w tegoroczne powołenie, tembardziej, że dla uprzyjemnienia obojętnej zabawy, chór stowarzyszenia wykona kilka hamorystycznych produkcji muzycznych. Ze smrokiem spalone będą szesnaste ogale, a powrót do miasta nastąpi z muzyką przy świetle pochodni. Zaczęła ilac zaproszeń już rozszalało, kiedy jednak takowego nie otrzymał, zechce się po nie zgłosić do dyrekcji stowarzyszenia lub do handlu K. i S. Schayserów, gdzie też karty wstępu nabywać można.

* **Festyn** na dochód pomnika Kazimierza W. i inne cele odbył się wczoraj w ogrodzie Miejskim przy dośyć słabym współudziale publiczności, plażącej karty wstępu do restauracyjnego zagrodzenia. Orkiestra skrzypkowa na wolnem powietrzu okazała się za słabą i wogóle zabawa była mało ożywiona. Przy kasie można było knopwać okolicznościowo pismko „Jednodniówkę“ w rodzaju naszych humorystycznych tygodników. Wieczorem odbył się w restauracyjnej sali koncert, na którym znakomite oklaski zbierał talentowany pianista, p. Rakowski, tądzieś śpiewacy pp. Gerber i Köhler. P. Zimmerman wygłosił odpowiednią przemowę. W sali było bardzo mało osób. W ogóle nie spisał się komitet, urządzając koncert w sali brudnej, zawalonej zyrunkiem i stolami do połowy. Podczas koncertu widzieliśmy pośniagaczy, przenoszących przez salę jakieś kossyki itd. Wcale to uroczyste nie wyglądało, a bunt Kazimierza W. zdawał się mówić: „Cóż ja im zawiniłem, że mi każą się walczyć w izbie zyrunkowej.“ Tak to wyglądał ów festyn, o którym do *N. Reformy* telegrafowano błysk, że będzie to „prawdziwa uroczystość narodowa.“

* **Kółka rolnicze.** Nowy statut Towarzystwa kółek rolniczych przyjęto postanowienie, że można przystąpić do Towarzystwa w charakterze członka zaciągającego za złożeniem wpłaty jednorazowej 100 zł. w. a.

Skoro statut ten ogłoszony został, pospieszył ks. Władysław Sapieha, zajmujący się od swiętowania Towarzystwa gorliwie sprawami kółek rolniczych jako delegat Towarzystwa na powiat ciechanowski, wpisać się pierwszy w poczet założycieli Towarzystwa z wkładką w kwocie racjonalnej. Serdeczne „Bóg napłać“ za to.

Wys. ministerstwo rolnictwa udzieliło Towarzystwu kółek rolniczych, za wstawieniem się komitetu Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, 680 zł. subwencji na przeprowadzenie zwłasniam gospodarstw w gminach, gdzie kółka rolnicze istnieją, połączonego z udzieleniem praktycznej nauki i wskazówek co do wprowadzenia ulepszeń w gospodarstwie.

Te przesłady i wykłady praktyczne zostaną przeprowadzone w miesiącu czerwiec b. r., a mianowicie uproszeni zostali do tej czynności p. Tadeusz Langie w gminach Klaj, Kurów, Podgaje, powiatu bocheńskiego, Wolańcowska i Lubzina, powiatu ropczyckiego; p. Roman Bastgen w gminach Czyżki i Sokolniki pow. lwowskiego, Pohore pow. radeckiego i Złotowie pow. przemyskiego, p. Karol Mielecki w gminach Kozłów, stojanów, Nowosiółki i Lisów pow. kamionieckiego, p. Stanisław Juhre w gminach: Grzymalski, pow. skałckiego, Zabłoc powiatu husiatyńskiego, Słupki pow. tarnopolskiego, p. Józef Krokowski w gminach Jagielnica i Zwinnacz pow. czortkowskiego, p. F. Aulich, rzęda dóbr w Potoku, w gminach 5 powiatów, jasielskiego i Krosnińskiego, p. Mayer, rzęda dóbr w Kozach, w gminach 5 powiatu białskiego, p. Franciszek Słoki w gminach Rośnów pow. dońskiego i Stądianka pow. kałuskiego, p. Antoni Swierawski ze Szczotnia w gminach Wola rogowska pow. brzeskiego i Wierchowawie pow. tarnopolskiego.

już w Czasie kandydat komitetu centralnego ogłoszony. Odtąd będzie wolny wybór, wolnych obywateli z mniejszych posiadłości!

Sejmik relacyjny.

Przemysły d. 6. czerwca.

W dalszym ciągu sprawowania przechodzi p. Kozłowski do sprawy tariff kolejowych, który istnienie wykazywał zawsze jako szkodliwe. W r. 1880 na posiedzeniu Koła żądał postanowienia rezolucji wzywającej rząd o zrównanie tariff dla produktów krajowych z zagranicznymi, i wniosek takiowy w Izbie postów.

Delegat był sprawozdawcą komisji dla ustawy o kolejach wycyalnych — i sprawę tę przeprowadził w stosunkowo bardzo krótkim czasie. Na podstawie tej ustawy jest Koło Jarosław-Sokal, a w najbliższym czasie będzie od Rzeszowa ku Sandomierzowi. Gdy termin ustawy wyszedł, delegat wybrał ponownie sprawozdawcą komisji dla projektu rządowego nowej ustawy, przemieniając projekt ten na podstawie wskazówek zawartych w memorjał Wydziału krajowego, i uzyskał zgodzenie się nań rządu.

Następnie omawia delegat sprawę przeniesienia zarządów kolei do kraju i decentralizacji kolei, cytując chronologicznie przemówienia swoje bądź w Kole bądź w Izbie, w duchu życzeń kraju. Delegat jest zdania, że wszystkie co było modliwem do zrobienia w tej sprawie, Kolo zrobiło — oddaje też sprawiedliwość zabiegom ministra dla Galicji, jednakowoż konstataje, że w ministerstwie wojny i obrony krajowej wpływy obce wzięły górę, i dlatego ponownie układy nie przyszły do skutku. Mowca jest zdania, że państwo przyjdzie jednak wkrótce po przekonaniu, że na podstawie planów organizacji kolei jakie są obecnie w projekcie, nie będzie mogło prowadzić administracji wszystkich sieci kolejowych, a zresztą przyjdzie chwila, kiedy rząd będzie nas znowu potrzebował, i wtedy na nasze słuszne żądania przystać będzie musiał.

Co do kolei Północnej, mowca jeszcze jako referent kolei Transwersalnej oświadczył się za upaństwowieniem kolei Północnej.

Przebiega następnie delegat cały szereg spraw drobnych i tak: Popierał wniosek ks. Liechtensteina w sprawie reformy wychowania w szkołach, dalej propozycję ks. Sapiehy, ażeby Kolo za wspólnym porozumieniem z partją konserwatywną Izby panów akcję parlamentarną prowadził, tudzież aby z polskimi członkami Izby panów w ciągłym zostawał kontakcie; popierał wysłanie deputacji w sprawie równouprawnienia języka polskiego na Śląsku itd. Wykazał w których komisjach był czynny (podatkowa, kontrola długu państwa, kolejowa, akcyjna) zakończył wyznaniem zasady, że zbyt surowe sąsiedztwo czynności posłów znajdujących się w Wiedniu, nieraz wobec trudności nie do pokonania, nie może zachęcać do wypłynięcia młodszej generacji, która dziś z zapałem i do brą wiarę bierze się do prac obywatelskich.

Następnie zabrał głos hr. Wład. Koziebrodzki i w dłuższej przemowie interpelował p. Kozłowskiego szczególnie w sprawach kolejowych. Głównie zaś zarzucał delegatowi brak częstszego zetknięcia się z wyborcami. Toż samo twierdził mowca o całej delegacji, której system milczenia sprowadza pewną apatię i zniechęcenie w kraju, który nie o delegacji nie wie. Mowca twierdzi, że kraj nie przetrzeć kwestji decentralizacji kolei na pole polityczne — owzem namiestnik ówczesny hr. Potocki, określił ją właściwie, mówiąc do deputacji lwowskiej, iż to jest „kwestja chleba“.

Co do sprawy ugody indemnizacyjnej, mowca wyraził się, iż kraj nie pragnie koniecznie tak gwałtownie jej zakończenia. Niezależnie od tego nie jest tak wielkim nieszczęściem dla kraju, zwłaszcza gdy ugoda najwzajemniejsza była daleko niekorzystniejsza od ugody proponowanej za Giskry w r. 1868.

W szeregu interpelacji zarzucał mowca głównie, że nie stało się zadość życzeniom kraju i w sejmie wypowiedzianym o zaprowadzeniu języka polskiego w zarządach kolei, o przeniesienie zarządów do kraju i t. d.

P. Kozłowski w odpowiedzi swej powołał się na to, co w sprawozdaniu wykazywał, mianowicie, że wszystko co było w mocy Koła, Kolo uczyniło — miało jednak do walki z niezwykłymi trudnościami. Mowca podniósł zwłaszcza, że nie ma nikogo, który tak gorliwie i skrzętnie chodził za uchwalami sejmów i Kola jak p. Kozłowski, p. Grocholski, a jednak nie wszystko mu się udaje. Nie ma on dość energii, aby u rządu lub innych stronnictw coś wymusić — ale to trudno.

P. Koziebrodzki zastrzegł się, że imienia p. Grocholskiego do dyskusji nie wciągał, lecz mówił o całej delegacji.

Przemówił następnie ks. Adam Sapieha. Podniósł, że chcąc sądzić, potrzeba jasno ocenić sytuację polityczną. Fakt jest, że tak w sejmie jak w Kole nie rządzi większość, ale są i kluby, które nas prowadzą, które, aby utrzymać większość, rzecz przeprowadza, albo też tak pokierują, że i nie przeprowadzą, a mimo to nie narażają się na zarzut, że się przeciw większości działają. To jest polityka naszych wielkich mężów stanu. Do tych, którzy rzeczy w ten sposób kierowali — delegat Kozłowski nie należał. Jego specjalnością były sprawy kolejowe, i w tych jak mógł, a zawsze gorliwie pełnił swoje zadanie. Co do kolei Transwersalnej, powiedział ks. Sapieha — najlepiej o niej nie mówić, bo cała sprawa, wydrubowana na kwestję polityczną — z dodatkiem przeszło miliona gotówki z kieszeni kraju — jest tylko obrzydliwym kompromisem, a więc *Schwamm drüber!* Przy tej sposobności zastrzegł się mowca, że przeprowadzenie noweli szkolnej w Izbie panów nie jest jego zasługą, ale zasługą Koła, które w tej jednej sprawie zdecydowało się na stanowisko prewencyjne. Podnosząc sprawę w Izbie panów, wiedziałem — powiedziała mowca — jakie jest stanowisko Koła, i tu leży zasługa, że rzecz się utrzymała.

Gdy nikt więcej głosu nie żądał, postawił hr. Zamowski wniosek o udzielenie delegatowi Kozłowskiemu wotum zaufania — co zgromadzenie uchwaliło. Na żądanie kilku członków zgromadzenia skonstatował ks. biskup Stąpnicki, że uchwała zapadła jednogłośnie.

Proces anarchistów.

Wiedeń d. 9. czerwca.

(Oryginalne sprawozdanie telegraficzne.)

Akt oskarżenia. Dnia przed sądem wyjątkowym rozpoczęła się rozprawa, która dwa dni potrwa, przeciw

anarchiście Hermanowi Stellmacher, mordercy agenta policyjnego Blocha w Florydendorfie pod Wiedniem, podejrzającego nadto o morderstwo rozbójnicze, popełnione na bankierze Eisercie i jego dwóch nieletnich synach przy Mariahilferstrasse. Stellmacher, którego robotniczy zaraz po spełnieniu morderstwa na Blocha schwytały i oddali w ręce policji, nie chciał przez długi czas podać ani swego nazwiska ani też miejsca pochodzenia, tak, iż w sądownie śledztwie figurował on jako „nieznajomy morderca“, co całej krwawej sprawie nadawało cechę tem groźniejszego mistycyzmu. Dopiero w kilka tygodni później do wiadomości sądu całkiem przypadkowo o jego prawdziwym nazwisku. Odkrycie policji, iż „nieznajomy morderca“ jest zarazem krwawym sprawcą mordu i rabunku w kantorze bankierskim przy Mariahilferstrasse, nadało sprawie tej jak najbardziej sensacyjny rozgłos. To też nie dziwi, że cały proces budzi dziś w jak najszerszych kołach, a nawet i za granicą, najwyższy interes, urosłszy do rozmiarów anarchistycznej *cause celebre*, pełnej grozy, okrucieństwa i zarazem najwstrętniejszej, że się tak wyrazimy, demonicznej i fanatyzmu politycznego. Na śmiało twierdzić można, iż obłęd anarchistyczny nigdy i nigdzie się jeszcze po tworniej, szkaradziej i odradziej nie objawił, jak w krwawych czynach Stellmachera.

Przewodniczącym rozprawy sądowej jest rada Hofmayer, oskarżenie wnoszą prokurator dr. Pelsner, obronę prowadzi adwokat dr. Wolf-Eppinger. Rozprawa odbywa się w połowie przy drzwiach zamkniętych, ponieważ do sali mają tylko osoby używające szczególnej protekcji przystęp.

Akt oskarżenia brzmiał:

C. k. prokuratorja we Wiedniu wnosi przeciw Hermanowi Stellmacher, na pruskim Śląsku w Grodkowie (Grottkau) urodzonym, liczącemu lat 30, bezwyznanowemu, żonatem, ojcu dwojga dzieci, z profesji szewcowi, ostatnimi czasami w Zurichu w Szwajcarii zamieszkałemu, oskarżenie:

I. Herman Stellmacher spełnił na dniu 10. stycznia 1884. wieczorem pomiędzy 6. godziną w kantorze bankierskim przy Mariahilferstrasse nr. 55 we Wiedniu, wspólnie z innymi, samach na osobie właściciela kantoru Henryka Eiserta, jakoteż na jego dwóch synach Rudolffie i Henryku i na osobie nauczycielki języka francuskiego Karolinie Berger, w zamiarze zabicia ich i obrabowania, mianowicie przez uderzenie ich siekierą w głowę tak, iż z tego powodu śmierć Rudolffa Eiserta natychmiast, zaś śmierć Henryka Eiserta oyna na dniu 22. stycznia, Henryka Eiserta syna na dniu 26. stycznia nastąpiła; Karolina Berger wreszcie ciężko zraniona, została. Po dokonaniu zamachu zarabował też Herman Stellmacher w spółce z swoimi towarzyszami 3.755 zł. w gotówce i około 4.000 zł. w papierach wartościowych;

II. Herman Stellmacher zamordował na dniu 25. stycznia 1884. pomiędzy 8. a 9. godziną z rana c. k. agenta policyjnego Blocha Ferdynanda w Florydendorfie, przez skierowanie na niego strażów rewolwerowych;

III. Herman Stellmacher dał dwa wystrzały na robotnika Wojciecha Melouna, który go po zamordowaniu Blocha niosł schwytać, w zamiarze zabicia go, przez co wymieniony Meloun odniósł rany;

IV. Herman Stellmacher skradł zabitemu Blochowi srebrny zegarek z łańcuszkiem wartości 8 zł. 75 ct.

V. Herman Stellmacher zameldował się fałszywie pod nazwiskiem Antoniego Krala, czeladnika krawieckiego z Zbudowa w Csechach; przez co Herman Stellmacher popełnił ad I. zbrodnię w części dokonanej, w części zaś zamierzony morderstwo rozbójnicze; ad II. zbrodnię prostego morderstwa; ad III. zbrodnię zamierzonego prostego morderstwa; ad IV. przestępstwo złodziejstwa i ad V. przestępstwo fałszywego meldunku.

P o w o d y.

Na dniu 25. stycznia br. z rana około godz. 8mej udał się c. k. agent policyjny Ferdynand Bloch w służbowych interesach do komisariatu policyjnego w Florydendorfie. Na drodze wiodącej przez łąki czatował na niego w ukryciu za krzakami pewien człowiek, który go zawołał po imieniu. Bloch oglądając się a w tej chwili ów czatujący człowiek stojący w bezpośredniej bliskości od niego, wystrzelił kilkakrotnie raz po raz, w skutek czego Bloch otrzymał siedem potrażeń wystrzałowych, na miejscu w głowie natychmiast wyzionął krew.

Pomimo, iż tymczasem świadkowie naoczni zdarzenia zaczęli się zbliżać, rzucił się zabójca na swoją ofiarę i skradł jej rewolwer i srebrny zegarek, poczem uciekł. Kilka osób biegnąc za zabójcą, który zwrócił swe kroki ku staremu korytu Dunaju, i ażeby gończyć za sobą utrzymać w pewnym oddaleniu, obracał się często grożąc rewolwerem. Przy jamie piaskowej, gdzie było kilku robotników zajętych, obaczyli ci ostatni zabójcę i jeden z nich trafił go kamieniem w nogę, poczem zabójca dał dwa strzały z rewolweru, które ugodziły najbliższego stojącego robotnika Wojciecha Melouna. Teras rzucił się kilku robotników na zabójcę, rzucając nim o ziemię po przełamaniu silnego oporu z jego strony. Na drodze do komisariatu policyjnego w Florydendorfie rzucił schwytaną kasęte blaszaną ważącą 1/2 kilo, którą miał ukrytą w wewnętrznej kieszeni surduta, a która na pełnioną była dynamitem i kulami ołowianymi. Eksplozja jednak nie nastąpiła, ponieważ iglice zapalające, których zabójca miał przy sobie, nie były powkładane w cztery otwory kasety. Zabójca miał przy sobie też rewolwer, woreczek z amunicją, jeden sztylet i dwie buteleczki z płynem służącym do przyklejania fałszywej brody. Zaraz przy pierwszym przesłuchaniu odmówił wszelkich objaśnień co do swej osoby, mianowicie imienia i pochodzenia, przysięgając zarazem, iż z namiętności zabił Blocha, a to dlatego, ponieważ tenże przez swoje denuncjacje uczynił dużo robotników nieszczęśliwymi. Zabójcę uczynił dużo robotników nieszczęśliwymi. Zabójcę uczynił dużo robotników nieszczęśliwymi. Zabójcę uczynił dużo robotników nieszczęśliwymi.

Na dniu 1. lutego b. r. doniosła królewska policja w Dreźnie, iż z fotografii zabójcy poznano byłego podoficera Hermanna Stellmachera, a w cztery dni później przysłał sam zabójcę, iż jest identycznym z owym Stellmacherem.

Poszukiwania przedsięwzięte w Szwajcarii okazały, iż Stellmacher od kilku lat był czynnym członkiem stronnictwa anarchistycznego i w r. 1882 zawiadywał administracją i redakcją czasopisma *Die Freiheit* (Wolność) w Szwajcarii.

Pomimo wszelkiego swego fanatyzmu dla sprawy stronnictwa

ofiarował austriackiemu posłowi w Szwajcarii baronowi Ottenfels i policji w Muhlhausen swe usługi, kiedy się z wydawcą czasopisma *Die Freiheit* z powodu pewnego żądania pieniężnego poróżnił, proponując za dobrem wynagrodzeniem dostarczać konfidencyjnych doniesień, przez co okazał gotowość popełnienia zdrady na swoim stronnictwie.

2. Herman Stellmacher opniósł Zurichu na dniu 6. stycznia b. r., nie chce jednak powiedzieć, gdzie do 13. stycznia bawił. Tego dnia wieczorem wynajął on w domu nr. 1. przy Vereinsgasse w drugiej dzielnicy Wiednia pokój pod nazwiskiem Antoniego Krala a na dniu 25. stycznia a więc już po uwiezieniu Stellmachera, dał o godzinie 11. przed południem pewien nieznany człowiek zlecenie posługaczowi wręczając mu kartkę rzekomo przez Krala napisaną, żeby z pomieszkaniem przyniósł kufer, w którym, wedle własnego zeznania Stellmachera, znajdowały się dwie kasety napełnione dynamitem i kulami ołowianymi, jakoteż duża bomba, zawierająca w sobie materię eksplozywną, która to bomba jest identyczną z ową, jaką na dniu 28. lutego znaleziono w pomieszkaniu uwiezionego Kammerera.

Złodziejstwa na zamordowanym Blochu dokonał Stellmacher widocznie w zamiarze, ażeby czyn jego przedstawiał się jako zwyczajne morderstwo rozbójnicze, a nie jako akt zemsty anarchistów.

Co do strażów na Melouna twierdzi Stellmacher, iż on dlatego, że Meloun jest robotnikiem, zabić nie chciał. Jednakże samach ten musi być także jako zamierzony zabójstwo uważany, ponieważ można przypuszczać, iż on dla wywołania paniki niosł go zabić, ażeby mógł ten łatwiej uciec i siebie ocalić.

Herman Stellmacher jest także bardzo po deirzanym, iż przy morderstwie rozbójniczem dokonaniem na Eisercie, bezpośredni brał udział. Na dniu 10. stycznia popełniono tak okropne zabójstwo z takim zachwaleństwem na jednej z najbardziej ożywionych ulic Wiednia, iż z tego powodu ogarnęła całą ludność formalna panika.

Do kantoru bankierskiego przy Mariahilferstrasse Nr. 55 przyszło o godzinie wpół do 6tej wieczorem dwóch mężczyzn, z których jeden — słuszniejszy — zażądał od Eiserta znajdującego się w kantorze „wymiany rubli“. Kiedy Eisert się odwrócił, zasypano mu oczy piaskiem i równocześnie zadano mu cieżką siekierą w głowę. Nieszczęśliwa ofara zbroczona krwią wybiegła wołając o pomoc przez przytłaczający masy pokój na podwórzu. Mordercy podążyli za Eisertem i tu go tak razami siekierą dobili, iż nieszczęśliwy ten człowiek leżał w strumieniu krwi na wpół żywy, na wpół umarty, poczem na dniu 22. stycznia umarł.

W całym przytłaczającym pokoju znajdowali się obydwa nieletni synowie Eiserta, Rudolff i Henryk, w towarzystwie swej nauczycielki francuskiej Karolinie Berger. Rudolffa zabił oprawcy na miejscu ciężkimi siekierą, Henryk zmarł wskutek odniesionych ran na dniu 26. stycznia. Karolina Berger zaś, lubo ciężko zraniona, wyzdrowiała. Zbójcy zarabowali następnie w gotówce 3500 zł., mianowicie 200 sztuk po 1 zł., 10 sztuk po 10 zł., 16 po 50 zł. i 16 po 100 zł., jakoteż i papiery wartościowe w kwocie 4000 zł.

Z początku uważano Józefa Pongratza i Jana Dürschnera za morderców. Ostatniego agnoskowali nawet Eisert ojciec i syn. Jednakże dwie okoliczności przemawiały przeciwko temu. Po pierwsze wydarto z nadzwyczajnej rafinerji ostatnie kartki z książek i uniemożliwienia skonstruowania, jakie i ile papierów zarabowano; takież rafinerji. Pongratzowi i Dürschnerowi przypisywać nie można. Powtórnie nie znaleziono u nich większej gotówki, ani też spostrzeżono, żeby robili większe wydatki. Podejrzanie skierowało się ostatecznie przeciw Hermanowi Stellmacher i Antoniemu Kammerer, który to ostatni podlega jurysdykcji wojskowej, a nadto podejrzany jest o morderstwo popełnione 1. grudnia 1883 na osobie koncepcy policyjnego Hlubeka. Kammerer udał się z powodu otrzymania z Szwajcarii listu, z Morawskiej Ostrawy, gdzie podówczas przebywał, do Wiednia porostawiając tamże 3 guldenty 60 centów długu. We Wiedniu obcował z Stellmacherem, a nareszcie znaleziono w jego posiadaniu bombę pochodzącą od Stellmachera. Na dniu 11. stycznia (dzień po zamordowaniu Eiserta), kupił sobie Kammerer suknie za 20 zł., w połowie stycznia odbył podróż do Szwajcarii i napowrót, a w końcu pojechał do Pestu. Z zeznań uczynionych w Peszcie przez Jonassę Juliusza Frieda, Salamona Blau i Armina Prager, redaktora anarchistycznego dziennika *der Radikale*, pokazuje się, iż z sprzedaży papierów zarabowanych u Eiserta rodziny, uwiezionych robotników wspierano i przez laty opędzano koszta wydawnictwa czasopism *der Radikale* i *Zukunft*. Również skonstatowano, że Kammerer wymienione papiery, pomiędzy temi 25 akcyj browaru w Liebling, na dniu 15. stycznia z Wiednia do Pestu zawiózł. Po uwiezieniu Kammerera znaleziono nadto w jego pomieszkaniu pecherz na pełniony piaskiem i kapelusze tak zwany „Künstlerhut“, Eisertowi zasypano piaskiem oczy, a nadto zeznał on, iż jeden z morderców miał na głowie taki kapelusz.

Herman Stellmacher nie chce powiedzieć, gdzie od 6. do 13. stycznia przebywał. Zamach miał miejsce na dniu 10. stycznia. Mówi on, iż z Zurichu wziął 300 franków, które zamieścił na austriackie banknoty, ale nie podaje gdzie ta zamiana nastąpiła. Stellmacher na d. 21. stycznia kupując sobie sukienkę półbutki za 9 zł. dał 3 zł. zdatku, przyczem zmienił banknot 50 zł. u Eiserta zarabowano 50 sztuk takich banknotów.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Najważniejszy moment podejrzania przeciw Stellmacherowi jest następujący: W kantorze Eiserta znaleziono na podłodze iglicę palną (Zündstift) szczególniej instrukcji, mającej przeznaczenie służyć do spowodowania eksplozji kanzjony dynamitowej. Takich kaset, do której pa 4 takich iglic przynależało, posiadał Stellmacher 3 zupełnie jednakowe; iglicę zaś zamiast 12 posiadał tylko 11. Jednej iglicy wciąż brakowało, a tę znaleziono w kantorze Eiserta. Z tego wynika bezpośredni udział Stellmachera przy morderstwie rozbójniczem, popełnionem u Eiserta, a dlatego akt oskarżenia jest we wszystkich punktach usprawiedliwiony.

Czwarty zjazd

lekarzy i przyrodników polskich w Poznaniu.

Z poprzednich dni Zjazdu podajemy tu jeszcze niektóre szczegóły.

Na usilne zaproszenie burmistrza miasta Lwowa p. Dąbrowskiego uchwalono, że przysięż zjazd odbędzie się za lat trzy we Lwowie, skutkiem czego postanowiono dopiero VI. zjazd lekarzy i przyrodników odbyć w Warszawie.

Poczem p. dr. Kusztalman odczytał wniosek przez sekcję gospodarczą w Żebikowie uchwalony, aby odnieść się do Towarzystwa przyjaciół nauk, czy takowe nie zechce zająć się ustanowieniem stacyi meteorologicznych w różnych miejscowościach Ziemi polskich.

Wniosek ten przekazano do załatwienia a mianowicie porozumienia się z Towarzystwem przyjaciół nauk wydziałowi gospodarczemu.

Gdy więcej wniosków nie podano, zabrał głos prof. Chodonsky i w imieniu Czechów podziękował za serdeczne ich przyjęcie i wygłosił serdeczne pozegnanie.

Poczem prezes dr. Majer zabrał głos a zaznaczywszy, że Zjazd udał się dobrze, że z pracy jego z pewnością wynikną dobre skutki dla postępu nauki — skutki, których na razie ocenić nie można, zakończył pozegnanie wszystkich uczestników Zjazdu w Poznaniu.

Po ogólnem zebraniu zasiadli uczestnicy w hotelu Francuzkim do uczyt pozegnalnej. Pierwszy toast na cześć sądziwego prezesa Akademii umiejętności wznosił p. Kazimierz Jarochowski.

W przemówieniu swem zwrócił mowca uwagę na postępy, jakie społeczeństwo polskie ostatnimi laty w dziedzinie sztuki i nauki, wietując tem niejako straty i ubytki poniesione w innej dziedzinie.

W każdej zaś dziedzinie wiedzy i nanki ludzkiej starała się krakowska Akademia umiejętności dotrzymać równego kroku.

Nierozłącznym zaś od samej tej naukowej instytucji są osoba i imię obecnego jej pośrda nas prezesa dr. Józefa Majera.

Przemówił swą do jubilatę zakończył mowca następującymi mniej więcej słowy:

„Przypomnij sobie, przeżycy prezesie, owa smutna chwila, ów ponury październik roku 1831, kiedy znalazł się poza granicami widowni, na której przebrzmiała ówczesna pamiętna walka, przeprowadzając się przez Poznańskie w rodzinne twe strony do rodzinnego twego Krakowa.“

Nie było ci natenczas danem, jak to za mierzając, odwiedzić Przemysłowego grodu, rozpatrzeć się i rozgościć w murach Wielkopolskiej stolicy.

Dziwnem przeznaczeniem spełniaś ówczesny twój zamiar w pół wieku z górą później — w chwili obecnej.

Przed tym półwiekiem byłibyś dziadkiem i ojcemu nasi w młodzieńcu witali z bolem w sercu i gościli tylko rozbitek ojczyzny na wy. My szczęśliwsi poniekąd od nich, witamy w Tobie dzisiaj, kiedyś był i chwały, jednego z najznakomitszych mistrzów budowy zdrugowanego narodowego gmachu w dziedzinie narodowej myśli, narodowej umysłowej pracy i narodowej nanki. Cześć Akademii umiejętności krakowskiej, cześć jej obecnemu pośrda nas przewodnikowi! Niech nam żyje Józef Majer!“

Po uczeniu się okłasków, jakie powyższa przemowa wywołała, odpowiedział prezes Majer z podziękowaniem zgromadzeniu w wyrazach charakterystycznych wymownie jego skromność.

Wspominał w swem przemówieniu, że za służonym można nazwać chyba tego tylko, kto idzie w dodatnim kierunku po za swój obowiązek, kiedy on tymczasem spełniał tylko to, co mu nakładał obowiązek. Jeżeli zaś w zawodzie swoim publicznym i naukowym zdołał stanąć na stanowisku, jakie zajmuje, przypisać to chyba należy okolicznościom szczególnym, które po długotrwałych burzach i chmurnych przeprawach zaświeciły wreszcie promiennie rodzinne jego miastu i krajowi.

Podziękując wreszcie za toast, wniesiony na cześć Akademii krakowskiej, wnosił mowca toast na cześć i powodzenie Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego, i jego chorobą obecnie złożonego prezesa Kozłmana.

Dalej na cześć wydziału gospodarczego wnosił toast p. Syroczyński, oświadczaając, że wszyscy uczestnicy dziękują Wydziałowi za tak świetne urządzenie Zjazdu i nie tylko sercem, ale i w czynie okazał wdzięczność.

P. Piotr Chmielowski w imieniu uczestników z Warszawy wnosił toast na cześć Wydziału gospodarczego.

Po uciecie odpowiedzieli wszyscy uczestnicy teatru, gdzie odegrano na cześć ich komedję K. Zaleskiego: „Góra nasi“. Oklaskiwano szczególnie te miejsca sztuki, gdzie mowa jest o obywatelach, ciążących na narodzie. Na drugi dzień odbył uczestnicy Zjazdu w liczbie około trzydziestu wycieczkę do Gólesna, Inowrocława i Kruszwicy.

Na peronie dworca kolejowego gnieźnieńskiego okazywało podróżnych wielu tamtejszych obywateli, a muzyka zagrała melodję hymnu: „Kiedy ranne wstają zorze“ i „Kde domov muj“. Po zwiedzeniu katedry miejscowej wyszli przyrodnicy w dalszą podróż do Inowrocława. Tu czekało blisko 80 ekspedycy, których do starczyło kujawskie obywatelstwo, i zawiozło uczestników do kopalni soli a po zwiedzeniu jej do Kruszwicy, gdzie oglądali starodawną katedrę i Myszę wieżę.

Statek parowy należący do cukrowni kruszwickiej przewiózł uczestników na wyspę gołpińską, gdzie pod rozbitemi namiotami zasiadli do uczyt, okoloni ludem kujawskim, okazyjącym przybyciem swoim miłość dla gości, którzy gniazdo i kolebkę Polski z różnych stron ojczyzny naszej nawiedzili.

Po spełnieniu licznych toastów skończyła się o godzinie 8mej nocna ta o charakterze nadzwyczajnym, podniosli o prawdziwie rodzinny.

Powracających uczestników zagnała znowu na dworzec gnieźnieński muzyka, a miasto całe zajaśniało tysiącami światłami.

Zachowanie się policji poznańskiej, podczas trwania Zjazdu zasługuje na wszelkie uznanie. Posługiwali się językiem polskim i była, jak należy, uprzejma.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 9 Czerwca

• **Reportaż teatralny.** Dziś w poniedziałek d. 9. czerwca, przedstawiona będzie „Siedzieli“ komedja w 4 aktach Michała Bałuckiego. W roli Radoszowskiego wystąpi p. Siemaszko, artysta teatru krakowskiego, zaangażowany dla lwowskiego teatru. W innych rolach wystąpi pan Kwieciński, Aszpergerowa, Gostyńska; pp. Wojdłowiec, Skalecki, Lubiec, Ruszkowski.

Jutro we wtorek d. 10. czerwca po raz jednasty „Opowieści Hoffmana“ (*Les Contes d'Hoff-*

mann), opera fantastyczna w 4 aktach J. Offenbacha.

We środę d. 11. czerwca na dochód Luejana Kwiecińskiego po raz pierwszy: „Adwokat bez klientów“, frazka w 3 aktach, przez pp. Adolfa Abrahamowicza i Luejana Kwiecińskiego.

• **Z teatru.** W nadchodzącą sobotę ma się odbyć benef. pani Anny Boeskiej, która na tę rocznicę złożenia holdu utalentowanej artystce „w grzmiących oklaskach i brzęczącej monote“ wybrała bardzo stosowną, a jedną z najlepszych ról swoich, „Księżatkę“. Pani Boeskiej jest istotnie u nas bardzo miłym kaiszątkiem operetki — i spodziewać się należy, że akt holdu, o którym wyżej wspomniano, w szczególności i całości wypadnie tak, jak sympatyczna artystka życzy sobie tego tylko może. Sama operetka „Księżatko“, ciesząca się u nas trwałem powodzeniem, wznowiona zostanie z nową po części obsadą.

• **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się jutro we wtorek dnia 10 i w środę 11. czerwca 1884, każdym razem o godzinie 6. wieczorem.

Na porządku dziennym między innemi: Wniosek względem ustanowienia stałej komisji przemysłowej. — Projekt przesłankienia części Półtawy w ulicy Akademickiej. — Wniosek względem pomniejszenia etatu urzędników technicznych. — Projekt organizacji miejskiej Izby obrachunkowej. — Nauczyciele szkół ludowych o pomniejszeniu posad etatowych i stabilizowaniu posad niestatych. — Projekt parcelacji i sprzedaży pól Halickiego, zajętego przez targi. — Ważne co do rozpatrzenia się w sposobie przełoczenia głównej alei w ogrodzie Miejskim.

Porządek dzienny posiedzenia dnia 11. czerwca b. r. Wnioski w sprawie organizacji wyższej szkoły żeńskiej we Lwowie.

• **Festyn Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“** wypadł świetnie. Na Górze zamkowej zgromadziła się liczna publiczność, aby korzystać z przedświecznej pogody, ażeby przyjemnie przejechać po parku i wesprzeć opłatę wstępu do zamkniętego ronda, piękny cel budowy sali gimnastycznej. Soliści pań, sprzedających losy loterii fantowej, obiegane były przez tłumy, poddające się chętnie strzyż, dokonywanej małemi rękami.

• **Wycieczka.** We wtorek d. 12. bm. urządziła stowarzyszenie młodzieży handlowej wycieczkę do lasu na Paskach, w prawo od rogatki Lyczakowskiej. Wycieczki te stowarzyszenia cieszą się utoną na do wielu lat sławą, nie wątpliwy praco i w togoroczne powodzenie, bombardują, że dla uprzyjemnienia ochoczej zabawy, obór stowarzyszenia wykona kilka humorystycznych produkcji muzycznych. Ze smrokiem apalono będą szatnowe ognie, a powrót do miasta nastąpi z muzyką przy świetle pochodni. Zaczęną iść zaproszeń już rozłożono, kto by jednak takowego nie otrzymał, zachęca się po nie zgłosić do dyrekcji stowarzyszenia lub do handlu K. i S. Scharfów, gdzie też karty wstępu nabywać można.

• **Festyn** na dochód pomnika Kazimierza W. i inne cele odbył się wczoraj w ogrodzie Miejskim przy dożył słabym współudziale publiczności, placując karty wstępu do restauracyjnego zagrodzenia. Orkiestra

liwego zajął się tutejszymi lekarzami dr. Gostyńskimi, Rosnera i Widmanna, oraz całego grona przyjaciół protomedyka, gościło w murach naszego miasta kilku znakomitszych lekarzy krakowskich. Przedwzorem na wiadomość o chorobie swego dawnego kolegi i przyjaciela popiepszyli prof. dr. Rosner z Krakowa, aby się naocześnie o stanie choroby przekonać. W ślad za nim przybył kurjerem pocztą legimioną lekarz, niegdyś uczeń i asystent dr. Biesiadeckiego, prof. dr. Pareński, a dziś rannym pocztą przybył znany już i po zgraniach naszej ziemi, biesprzecznie pierwszy operator polski prof. dr. Mikulicz i przy współudziale tutejszych powyżej wymienionych lekarzy, wykonął, że swykła sobie znakomita rutyna nader szczerze i nie bez powodzenia dr. Biesiadeckiego.

Spodziewać się można, że w krótkim czasie chluba naszego stanu lekarskiego protomedyk Biesiadecki odzyska nadwątlone zdrowie i będzie mógł nadal pełnić obowiązki szacownego swego stanowiska.

Pogrzeb Stanisława Grudzińskiego był piękny oznaką serdecznej pamięci, jaką po sobie zmarły poeta pozostawił. Cały świat literacki i artystyczny brał udział w tym smutnym obchodzie. Pierwszemu wieniec niosła redakcja *Tygodnika Powszechnego*, drugi niosły „wzajemne uczennice”, trzeci wieniec był „od przyjaciół”, czwarty „od prasy”, piąty od redakcji *Kurjera Codziennego*, szósty od redakcji *Kurjera Warszawskiego*. Nad grobem krótko lecz serdecznie a chwila wzniosła, z zapalem i siłą słowa, przemówił znany kaznodzieja warszawski ks. Chelmiński. Trumną od rogatki nieśli młodzi koledzy zmarłego po piórze, a starsi z Odyńcem na ciele otaczali ją wieńcem. Z dziennikarzy, którym przodował Kenig, nikogo prawie nie brakowało — różnice poglądów i zasad znikły wobec trumny. Zbłądziła żona prawie na barkach odniesionej do powozu. Nadeszły do niej telegramy kondolencyjne od „kół” literackich. „Kół” krakowskie reprezentowane było przez swego sekretarza, uśmiechniętego na pogrzeb przybyłego.

Ostatnią powieść Grudzińskiego „Żona artysty” drukować będa *Kłosy*. Jeden z nakładowców warszawskich ma zamiar wydać ogólny zbiór noweli zmarłego.

Ślub hr. Jerzego Sewera Dunina Borkowskiego z hr. Lidją Łosiową, odbędzie się jutro o 6. wieczorem w katedrze. Młodej parze pobjogodzą ksi. biskup Morawski.

Z Kół literackich. Najbliższe posiedzenie Kół literackich odbędzie się we wtorek, tj. dnia 10. czerwca o godz. 8. wieczorem. Na porządku dziennym, zdanie sprawy z dotychczasowych przygotowań do zjazdu literackiego.

Kontrahanda. Iż iżkan donoszą nam, że w tych dniach przejeżdżał przez tamtejszą komorę zamkniętą z rannymi, który po krótkiej wylocie do Austrii wrócił do Roman. Wskutek denuncjacji odbyto przy nim rewizję i znaleziono pod tuzikiem sznur diamentowy wartości 50.000 zł., który towar oszczędził kupiec chęcią bez opłaty cła przewieźć przez komorę morską. Stosownie do ustawy rumuńskiej, diamenty zostały skonfiskowane na rzecz skarbu, a nadto skazano przemytnika na 7000 franków kary.

Stowarzyszenie dyktarzystów dla Galicji i wielkiego księstwa Krakowskiego z centralnym zarządem we Lwowie zawiązało się od lat 10 i chociaż z wolna, wzrasta z każdym rokiem. Zanim zostanie ogłoszone sprawozdanie za r. 1893, wyknuzując działalność i stan Stow. nie będzie od rzeczy rzucić kilka uwag co do Stowarzyszenia w ogólności.

O ile Towarzystwo tego rodzaju jest żywotną kwestią społeczną, mającą na celu nieniesienie pomocy ludności różnych stanów i wychowania, trafem losu na te cierniste drogi zepchniętym, bo obok niedostatku twórczości wyzyskiwaczom zmuszonym co im najbliższy dzieł zgłuszyć, o tyle rozwój tej instytucji jest trudny, ponieważ członkowie przy ciągłym niedostatku, choćby skromnym zobowiązaniem względem Stow. zadość uczynić nie są w możności.

Rzeczono Towarzystwo ma na celu, udzielanie pożyczek członkom; w nagłych wypadkach dawanie bezwarunkowych zapomóg; zwracanie kosztów pogrzebu do pewnej wysokości, oraz utworzenie funduszu pensyjnego. Jest to więc jedyna przystępna dla rozbitków niedoli, którym niemal wszystko zostało odmówione. Kto takimi Stow. w jaki bądź sposób idzie w pomoc, spełnia wielce humanitarny czyn. Niejeden nosi się długo z myślą, w jaki sposób obdzielić najpotrzebniejszych swoim zaszczerdym groszem, bezsprzecznie tak humanitarna i instytucja zasługująca w pierwszym rzędzie na szczególne względy, każdy to przyzna, rozpatrując się bez uprzedzenia w sytuacji.

O ile w mowie będącej słow. jest potrzebne, i jak się wyjawia ze swego zdania, odpowiedni najswobodniej zdawanie. Pewien członek od 2 1/2, należał do Stow. zaciągawszy z funduszu Towarzystwa pożyczkę 50 zł. po dłuższej słabości dokonał żywota, zostawiając wdowę z 7 niezaopiekowanych dzieci. Choroba zrujnowała ową rodzinę do zubożenia, dlatego w ostatnich 6 miesiącach nie mógł amary zobowiązanom S.ow. zadość uczynić, pomimo tego Stow. wypłaciło wdowie na koszt pogrzebu 25 zł.; zwróciło jej 15 zł. złożonych na udzielenie przez nieboszczyka; odpłaciło nieposłusznym 5 zł. z danej pożyczki, nadto zaś dano wdowie odprawę w wysokości 50 zł., chociaż cały fundusz pensyjny S.ow. boszczyka wynosił tylko 12 zł.

Gdź Stow. miało większe zasoby, byłoby w możności więcej świadczyć swoim członkom i rozwinęłoby się szybciej, tembardziej, gdy u Zarządu stojałby meżowie prawil, szlachetni, poświęcający swój

drogi czas nie dla rozgłoszenia sławy, lecz dla nieniesienia ulgi bliźnim.

Na stacji w Rzeszowie przypatrzyliśmy się ciekawej manipulacji przy rozdawaniu biletów do podjazdu lwowskiego. Kasjer nie umie ani słowa po polsku, co biednych chłopów kupujących bilety doprowadzało do rozpacz, tem więcej że ten pan ciągle się mylił na niekorzyść pasażerów kupujących bilety, tak że musiał w moich oczach trzymać zwrócić, co było wyżej pobrane. Czyby dyrekcja kolei Karola Ludwika przynajmniej na kasjerów nie wysłała ludzi nieco wykształconych jak ten jegomość i rozumiejących co najmniej język kraju, który go karmi.

Pijanstwo małoletnich. W Krakowie awigzono 9-letniego studenta, który upił się do nieprzytomności.

W Krakowie odbyło się posiedzenie Komitetu pomnika Adama Mickiewicza, na którym obecny syn wieszczu p. Władysław Mickiewicz złożył podziękowanie członkom za starania w sprawie tej podjętej, a zarazem oświadczył gotowość imieniem rodziny zmarłego złożenia do Muzeum narodowego blustu, medalionów, dagerotypu i maski pośmiertnej wieszczu. Następnie zastanawiano się nad sprawą przeniesienia zwłok wieszczu do Krakowa i uchwalono, aby wyznaczona komisja wniosła swe o obliczenie kosztów i oznaczenie czasu kiedy to ma nastąpić Komitetowi przedłożoną, która po objawieniu swego zdania, sprawę tej Radzie miasta do ostatecznej decyzji przesyła.

Przedwzięciu zwłok śp. Adama przewiali adherenci *Czasu*, podczas gdy wszystkie gorętsze żywioły uważają fakt ten jako bardzo podany dla podtrzymania ducha patriotycznego i należącego do zmarłego wieszczu. *Reforma* z tego powodu nawołuje do energicznego uskutoczenia samolęznego przeniesienia jeszcze w tym roku.

Mianowania. Kierownik szkoły ludowej w Brzeżanach, Stanisław Kostecki, mianowany inspektorem okręgowym w Zaleszyskach, zaś nauczyciel szkoły wydziałowej w Samborze, Adrian Łotocki, mianowany także inspektorem dla okręgu kolo-myjskiego.

Dla spariżowanego rymarza przy ulicy Żródlanej nr. 2, którego się poleca listowiśm sercom, złożyli: Frano i Adaś z festynu, urządzono go w prywatnym ogrodzie 9 złr., Anna Sadowska 50 ct.

Muzeum przemysłowe w ratuszu oddzielenie od godz. 9. do 6.; w poniedziałek 50 ct. w inne dni 30 ct.

Muzeum zakładu urod. Im. Ossolińskich otwarte oddzielenie — przez świąt od godz. 9. do 1. Nadto we wtorek i piątek popołudniu od 3. do 5. dla młodzieży szkolnej. — Wstęp bezpłatny.

Jutro we wtorek: św. Małgorzaty p.; — św. Teodozji m.

Wiadomości policyjne z d. 8. czerwca b. r.: Skradziono: pannu J. D. studentkę, kamizelkę brązową z parą butów wart. 5 zł.; pannu A. B. złotnikowi srebrny łańcuszek wart. 3 zł.; pannu M. Chustkę dużą wart. 3 zł.; p. M. N. palto letni wart 7 zł.; p. L. K. srebrny zegarek z łańcuszkiem wart. 20 zł.; p. J. K. suknię kaszkimową clemo zieloną wart. 20 zł.

Zgubiono: Pan Z. E. w Jesienickim ogrodzie złoty genewski zegarek cylinder o 8 kamieniach i o jednej kopercie z rylną Ludwika Mirosławskiego.

Znaleziono: Pęk marek gazetowych; łańcuszek do hamowania; w wozach tramwajowych znaleziono w miszajach maju b. r. 4 paraosła, 2 paraosłki, łańcuszek i rekawiczki, które w dyrekcji poljeji złożono.

Para karzotków, znana w Europie pod nazwiskiem jenerala Mite i panny M. Kie Edwards, złączyła się w Liverpoolu dożgonym ślubem małżeńskim... Pan młody liczy lat 19, a waży 9 funtów, siedemnastoletnia zaś panna młoda waży funtów 7... Ślub odbył się w urzędzie stanu cywilnego. Obłubieńcy stali w czasie obrządku na stole, zasypanym kwiatami...

Jakże dowcipni paryski daje następne, humorystyczne określenie znanej chudości Sary Bernhardt. „Artystka — prawil on — tezy się obecnie gry na flecie, przyczem musi się jednakże ka za przywilywać do ramy okna lub innej stałej podpory, aby ją jej własny oddech... nie wciągnął w jedną z dziurek instrumentu...”

Wiadomości literackie, naukowe i artystyczne

Zeszyt V. Zbioru ustaw p. Kasparka podaje przepisy o podatku konsumcyjnym od mięsa, piwa, cukru, olejów kopalnych i gorzalki, jako też przepisy o gminnych dodatkach do podatków, więc przedmiot stosunków żywa silnie dotykający, a w ogóle mało znany. Przepisów o podatku konsumcyjnym od cukru nie podał autor w całej rozciągłości, tylko się na nie powołał, dlatego, że w Galicji jedna tylko cukrownia istnieje. Ustawa o podatku konsumcyjnym od gorzalki podana jest ze zmianami dopiero co przez obydwie Izby Rady państwa uchwalonemi i w Dzienniku ustaw państwa jeszcze nie ogłoszonemi.

W nawiązaniu do dodatków gminnych podaje autor nader liczne rozporządzenia władz, orzeczenia w szeregach wypadkach zapadłe, jako też okólniki Wydziału krajowego, odnoszące się do gospodarstwa gminnego.

Sprawy podatkowe, stanowiące przedmiot niniejszego i poprzednich zeszytów, i obejmujące nie-

szło 34 arkuszy druku, opracowane zostały z wielką starannością i dokładnością, co zasługuje autorowi na większą cześć, iż jest pierwszym, który na tem polu w języku polskim pracuje, i że z tym nader ważnym, dotąd niewielu wybranym, i także pod względem językowym bardzo trudnym przedmiotem, zaznajamia nas w sposób sobie właściwy, więc gruntownie i wyoserpujący. Znajdą tam należyte pokenienie nie tylko ci, którzy się podatkami z powołania zajmują, ale jeszcze więcej ci, którzy przeciw uciążliwościom podatkowym obrony szukają.

Z V. zeszytu kończy się I. tom całego dzieła. Dla wygody czytelników dodał autor do tego zeszytu spis rzeczy w I. tomie zawartych, jako też sprostowań w nim błędów druku i udowodnił tym sposobem, że saleyki mu nie tylko wewnątrz, ale i na zewnątrz, ale i w korzystanie z niego pragnie czytelników ułatwić.

Echa Muzycznego i Teatralnego (tygodnika warszawskiego) nr. 34 zawiera: Od redakcji odezwę, w której zapowiedzianem jest, że abonent otrzymają po zniżonej cenie dzieło Rajmunda Brachyńskiego „Historję muzyki”, „Cech muzyków krakowskich” rozprawa E. Świeżawskiego; „Z chwili szalu”, fragment dramatyczny St. M. Rętkowskiego. „Felicjan Faleński”, sylwetka Kasim. Kaszewskiego. „Hamlet i Donkiszot”, studjum Iwana Turgeniewa. „Dornroschen”, poemat Rafała, studjum Fran. Liszta. Ernest Rossi (z portretu). „Z mojej wyjeżdżki do Warszawy”, list Marii Sittowej. Viola de Hamba (z Paryża). „Towarzystwo wsparła podupadłych artystów muzyki”. Mozajka. Kronika. — W feljetonie „Takie wszystkie”, powieść Edwarda Lubowickiego. — Redakcja *Echa* prosi nas o zawiadomienie, że prenumeratory tego pisma otrzymają bezpłatnie 6 wielkich portretów artystów, kompozytorów i pisarzy.

„Obrazki caryzmu”, pamiętniki J. Gordona, edycja czwarta poprawna, opuściła świeżo prasę w drukarni Pillera we Lwowie. Ocenił znaczenia tej książki nie będziemy, gdyż ocenili ją już w swoim czasie najpierwsze znakomitości literackie w kraju i za granicą. Dzieło było tłumaczone na język czeski, francuzki i niemiecki. Ostatnie wydanie polskie, złożone z 20 arkuszy druku, obejmując w miejsce przedmowy rozbiór krytyczny przez Lucjana Siemielskiego i Bronisława Trentowskiego, a wydanie to krajowe jest znacznie tańsze i całością wyrażniejszą odbite od wydań paryskich i lipskich.

Gospodarstwo, przemysł i handel

Bank rolniczy.

(Ul. Karola Ludwika L. 1.)

Lwów, d. 7. czerwca 1884.

Pszennica — uosposobienie mde.
Żyto — uosposobienie słabsze.
Owies — poszukiwany
Jęczmień — uosposobienie spokojne.
Rzepak — nominalnie.
Wyka — uosposobienie spokojne.
Bobik
Hreczka — popyt mniejszy.
Konisyrna — bez popytu.
Dziś notujemy za 100 kilogr. loco Lwów:
Pszennica czerwona banatka zł. 9.— 9.60
biała 9.— 9.50
zółta 8.— 8.90
Żyto gotowe 7.95 7.60
nowe 5.25 6.—
Owies do nasienia 7.25 8.25
Jęczmień browarny 7.25 8.—
obrocny 6.25 7.—
Rzepak 13.— 14.—
nowy 11.— 12.—
Groch do gotowania 7.— 10.—
pastewny 5.50 6.80
Wyka do nasienia 6.— 7.—
obrocna 5.40 6.—
Bobik 6.— 6.50
Hreczka 8.— 8.75
Konisyrna czerwona 30.— —
biała 45.— —
szwedzka — — —
Linanka — — —
Chmiel tegoroczny — — —
Spirytus z a. — do — — za 10.000 lit. pret.

U waga: Bank rolniczy utrzymuje na składzie do nasienia konisyrny czerwonej, owies obrocny i lincorny, tymotkę, groch „Victoria”, socowinę, sporek obrobny, buraki pastewne, i oryginalne oberadorfkie, rzepak holenderski, zab koński; — również przyjmuje zamówienia na maszyny rolnicze.

Bank rolniczy podaje do wiadomości P. T. członków i interesowanych, iż z dniem 10. maja r. b. otwartą została agencja i magazyn zbożowy w Jarosławiu jak niemiecki skład maszyn rolniczych. Przyjmuje zamówienia na oryginalną pszenicę czerwona banatka, przy sadatku 2 zł. na każde 100 kilo.

Wiedeń d. 9. czerwca. (Telegr. Gaz. Nar.) Spędzono wczoraj razem 1900 sztuk — pomiędzy temi 91 galicyjskich, 614 węgierskich, 1195 niemieckich — płacono za galicyjskie 57 do 59 1/2, piaszowe — do —, węgierskie 56 do 63 1/2, niemieckie 58 do 64 złr.

Krzyżżefowicz & Comp.

Telegramy „Gazety Narodowej”.

Wiedeń d. 9. czerwca 1884. (Z. cz. zakładu meteorologicznego):
Wiatr zachodni. — Pochmurno. — Deszcz. Chłodniej. — Bez awarii.

Wiedeń d. 9. czerwca. Dzisiaj poczęł się proces anarchisty Stellmachera; rozprawa toczy się publicznie, ale wstęp jest niezmierznie ograniczony. Podczas odczytania aktu oskarżenia udawał Stellmacher obojętność. Cytowanych jest 39 świadków, między tymi Eisertowa i Bergerowa, tudzież robotnicy, którzy Stellmachera przytrzymali. Obżartowany oświadcza, że w toku rozprawy nie będzie mówił, skoro mu przewodniczący sądu nie pozwała mówić o pomocy z Hugonem Schenklem.

Szegedyn d. 9. czerwca. Podczas rozruchów wyborczych w Mindszent rzucano się i strzelano na żandarmów, którzy odstraszaliwając się troje osób trupem położyli, a kilkorozrani.

Paryż d. 6. czerwca. Deputowany Arene pojedynkował się na szpady z redaktorem *France Judetem*. Arene ranny w rękę.

Rzym d. 9. czerwca. Na mocy upoważnienia oświadcza Agencja Stefani, że wiadomość *Indep. Belge*, jakoby król włoski wysłałby ks. Wiktorowi Napoleonowi rentę, i mieszał się w jego sprawy rodzinne, jest zupełnie zmyśloną. (Ks. Wiktor jest wnukiem Wiktora Emanuela.)

Zagrzeb d. 8. czerwca. W sejmie kroackim zażądał wczoraj Josipowicz od Starcewica, aby albo bliżej wyszczegółił albo cofnął swoje onegdajsze obelżliwe dla większości wyzeczki. Starcewicz odpowiadał wymijająco że nie myślał obrażać, na co Josipowicz odparł, że poszukując sobie inną drogą satysfakcji. Prezydent sejmku dał Starcewiczowi nagana za onegdajszą obrażenie sejmku, na czem się sprawa naraziła skończyła.

W sprawie adresowej, po mowach Wojnowicza (wnioskodawcy), Tuszkana i sprawozdawcy komisji Diurdiwicza, — przyjęto 57 głosami przeciw 25 wnioskowi komisji (protest przeciw zawieszeniu konstytucji i interpretacji sejmku węgierskiego w sprawie herbowej, wysłanie deputacji regnikolarynych i administracyjna naprawa naruszeń ugody kroacko-węgierskiej.)

Peszt d. 8. czerwca. Przygotowawce roboty około budowy linii kolejowej z Munkacza do granicy galicyjskiej postąpiły już tak daleko, że wkrótce rozpisaną będzie licytacja na roboty przedsiębrać się mające.

Zagrzeb d. 8. czerwca. Josipowicz wystąpił do Starcewica dwóch postów jako sekundantów, żądając satysfakcji. Starcewicz oświadczył, że nie myślał obrażać i że gotów jest przeprosić.

Linc d. 9. czerwca. Walne zgromadzenie centralnego Towarzystwa cukrowarów austriackich. Wiceprezydent namiestnictwa powitał zebranych. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa kończy się gorącym wezwaniem do ścisłej solidarności wobec smutnych widoków cukrownictwa i wobec przyszłej ugody z Węgrami w r. 1887. Zgromadzenie przyjęło rezolucję, dotyczącą założenia we Wiedniu, Pradze i Budapeszcie składów cukru wywozowego bez cła. Wysadzony ku temu komitet ma zdać sprawę do 1. października. Wysadzono też komitet nieustający, mający pracować nad znizeniem taryf frachtowych. — Wreszcie przyjęto wniosek, aby cukrowary wszyscy poparli dążność utworzenia spółki dla drobnej sprzedaży mięsa we Wiedniu (z wółw hodowanych przy cukrowniach). Na bankiecie wiośń Skene entuzjastyczny toast na cześć cesarza.

Loudyn d. 9. czerwca. Według *Observera* między Anglią i Francją rozchodzą się jeszcze tylko o skład urzędu finansowo-kontrolowego w Egipcie. W rozmowach z Waddingtonem zresztą wyraźnie podnoszono, że wszelka decyzja musi być przedłożona parlamentowi do aprobaty.

Kair d. 9. czerwca. Według urzędowych doniesień z Suakinu, miasto Berber poddało się; powstańcy mieli je obsadzić i część załogi wyciąć.

Madryd d. 9. czerwca. Na kolei Asturyjskiej zawałił się 300-metrowy tunel; 12 robotników utraciło życie.

Berlin d. 9. czerwca. Wczoraj popołudniu odbyło się u cesarza uroczyste nadanie ks. Henrykowi hiszpańskiego orderu złotego runa (mającemu mniejsze znaczenie, niż tenże order austriacki); przysięgę orderową odczytał poseł hiszpański. Późem odbyło się posłuchanie deputacji transwaalskiej. Na obiedzie byli uczestnicy inwestytury orderowej i posłowie transwaalscy.

Wiedeń d. 9. czerwca. (Proces anarchistów) Na zachętę obrony oświadcza Stellmacher gotowość do odpowiadania. Prezydent oświadcza, iż chce naprzód przeprowadzić postępowanie dowodowe w sprawie zamordowania Blocha. Świadkowie, którzy przytrzymali Stellmachera zeznają, że nie chciał zabić Melonna i mierzyl tylko w nogi. Stellmacher przyznaje się do mordarstwa, dokonanego w celach politycznych, aby pomsiedzi przesiedliwając partje, tudzież jako zamach anarchizacyjny. Podaje dalej że rabował w tym celu aby móc uciec. Na wiele pytań nie odpowiada.

Loudyn d. 9. czerwca. W Newry (w Irlandji) była między narodowcami a oranżystami (oranżysty to antikatolicka i antirlandzka dzicz angielska, przeważnie z inteligencji i szlachty złożona). Salę zebrania oranżystów bombardowano kamieniami; okna wybito; padło kilka strażów; kilkoroz osób jest rannych. Policja z wojskiem przywróciła spokój. Kilku narodowców aresztowano. (Naturalnie, skoro policja i cała władza jest w ręku oranżystów; p. r.)

Początek o godz. w pół do 8mej wieczorem.

TEATR HR. SKARBKA
pod dyrekcją Jana Dobrzańskiego.

W poniedziałek dnia 9. czerwca 1884.
Pierwszy występ pana Siemaski, artysty z teatru krakowskiego.

SASIEDZI
komedia w 4. aktach przez Michała Bałuckiego.

Początek o godzinie w pół do 8mej wieczorem.

POCIĄGI KOLEJOWE.
od 30. maja 1884
podług zegara lwowskiego.

Przychodzą do Lwowa:

Z KRAKOWA: o godz. 5 min. 58 rano pociąg pospieszny, o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy, o godz. 5 min 38 popoł. pociąg kurjerki, o godz. 11 min. 53 przed południem pociąg mięszany.

Z CZERNIOWIEC: o godz. 10 min. — wieczór pociąg pospieszny, o godz. 3 min 35 rano i o godz. 5 min 53 po poł. pociąg mięszany.

Z PODWOJCZYCE: na dworzec w Podzamczu o godz. 10 min. 13 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 2 min. 28 rano i o godz. 3 min. 42 po poł. pociąg mięszany.

Z PODWOJCZYCE: na dworzec główny lwowski o godz. 10 min. 26 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 57 popoł. pociąg kurjerki, o godz. 8 min. 5 rano i o godzinie 4 min. 10 po południu pociąg mięszany.

ZE STANISŁAWOWA: na Strzy, rano o godz. 8 min. 30 pociąg osobowy, wieczór o godz. 8 min. 32 pociąg mięszany, o godz. 10 min. 58 przed połudn pociąg lokalny Drohobycz-Strzy-Lwów.

Odechodzą do Lwowa:
DO KRAKOWA: o godz. 10 min. 46 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 1 min. 7 popołudniu pociąg kurjerki, o godz. 5 min. 8 po południu pociąg mięszany.

Lwów. Z Izby handlowej, 9. czerwca 1884.

1. Akcje na sztukę
bez kuponu bieżącego płać żądają
Kolej galic. Kar. Lnd. 200 zł. m. k. 285 75 289 —
Iwów. czer. jass. 200 zł. w. a. 187 50 190 50
Banku hypot. galic. 200 zł. w. a. 299 — 303 —
kred. galic. 200 zł. w. a. 248 — 253 —

2. Listy zastawne na 100 złr.
bez kuponu bieżącego:

Tow. kred. galic. 5 pr. w. a. 99 75 100 75
„ „ 4 „ „ 92 75 94 25
„ „ 5 „ „ 99 75 100 75
„ „ 4 „ „ 87 — 88 —
Banku hyp. galic. 6 „ „ 101 50 102 50
„ „ 5 „ „ 98 10 99 10
„ „ 5 wyls. z 10%, prm 103 25 101 25
Listy dłużne g. z. kr. w. l. 6 pr. — — —
„ „ 5 „ „ — — —

3. Listy dłużne na 100 złr.

Ogól. rol. kred. zakład dla Galicji

i Bukowiny 6 pr. los. w. l. 5 lat — — —

4. Obligacje na 100 złr.

Indemnizacyjne galic. 5 pr. m. k. 100 80 101 80

Kom. banku kraj. 5 pr. w. a. Tem. 96 75 97 75

Pożyczka kraj. z r. 1873 6 pr. w. a. 101 50 102 50

Pożyczka „ „ 1883 4 1/2 „ „ 90 75 91 75

5. Losy.

Miasta Krakowa 17 — 19 —

Stanisławowa 22 50 24 50

6. Monety.

Dukat holenderski 5.65 5.75

Dukat cesarski 5.69 5.79

Napoleonor 9.63 9.73

Półimperjal rosyjski 9.97 10. 9

Rubel rosyjski srebrny 1.54 1.64

„ „ papierowy 1.22 1.24

100 marek niemieckich 59.80 60. —

Srebro — — —

Kupony w srebrze — — —

KURS GIEŁDY WIEDENSKIEJ.

Wiedeń, dnia 9. Czerwca. 1884.

godzina 1. minut 40. popołudniu.

Alpiny 61.60 Weg. akcje kr. 309.—
Anglo-Austr. 111.60 Unionsbank 106.50
Kolej Kar. Lnd. 286.75 Nordbahn 252.25
Kolej Połud. 151.60 Kolej Alfeld. 178.50
Kolej p. Elab. 317.80 Kolej w. czer. 188.75
Weg. Nordost. 169.— Wied. Communal 127.75
Weg. obl. p. st. 102.75 Elbetal. 188.75
Weg. obl. losy r. 115.— Losy tureckie 20.50
Z. ren. węg. 4 1/2. 91.92 Bankvereins. 107.—
Ros. rubel pap. 1.23 1/2. Losy węgier. 115.65
Galic. tadema. 101.75 Marki niemiec. —

Uosposobione: spokojne.

Wiedeń, dnia 9. czerwca

godzina 10 min. 30 przed południem

Akcje kredyty 307.75 Anglo-austrij. 111.75

Kolej Kar. Lnd. — Kolej połudn. 151.30

Unionsbank 106.75 Napoleonor 9.68

Rosyjsk. bank. 1.23 Uosposobienie: mdle

Berlin, dnia 7. czerwca

godzina 4 minut 56 po południu.

Rosyjsk. bank. 208.65 Akcje kredyty 520.50

Lombardy 257.— Galicyjskie 120.50

Poż. wchoł: 59.10 Austr. bank. 167.75

Kantor wymiany Sokal & Lilien

di

uskuteczna wszelkie zlecenia z prowincji bez-

</

Z drukarni Gazety Narodowej.